

Sygn. akt V ACz 435/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Olga Gornowicz – Owczarek (spr.)

Sędziowie: SA Tomasz Pidzik

SA Irena Piotrowska

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku H. M.

przy udziale A. W. – Wójta Gminy P. oraz Komitetu Wyborczego (...)

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt II Ns 181/18

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2. i 3. o tyle, że obniżyć zasądzone koszty zastępstwa procesowego z kwoty 240 (dwieście czterdzieści) złotych do kwoty 120 (sto dwadzieścia) złotych;
2. oddalić zażalenie w pozostałej części;
3. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania A. W. kwotę 60,00 (sześćdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego;
4. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestnika Komitetu Wyborczego (...) kwotę 60,00 zł (sześćdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSA Irena Piotrowska SSA Olga Gornowicz - Owczarek SSA Tomasz Pidzik

Sygn. akt V ACz 435/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił wniosek H. M. o:

- wydanie zakazu Komitetowi Wyborczemu (...) oraz A. W. rozpowszechniania nieprawdziwej informacji o treści „wbrew artykułowi w (...) 25.09.2018 r. „Przestępstwa kandydata na radnego J. H.” wskazującej na nieprawdziwość wypowiedzi wnioskodawcy zawartej w artykule „(...) J. H.” zawartym w publikacji (...),
- orzeczenie o przepadku materiałów wyborczych zawierających w/w nieprawdziwą informację,

- wydanie zakazu Komitetowi Wyborczemu (...) oraz A.W. publikowania materiałów wyborczych w bezpłatnej gazecie (...),

- zabezpieczenie roszczenia poprzez wstrzymanie publikacji i kolportażu bezpłatnej gazety (...) z października 2018 nr (...) w zakresie obejmującym materiały wyborcze,

- nakazanie Komitetowi Wyborczemu (...) oraz A. W. sprostowania nieprawdziwej informacji poprzez upublicznienie na stronie internetowej Urzędu i w ogłoszeniowych gablotach gminnych w Urzędzie Gminy i na terenie wszystkich sołectw Gminy oświadczenia o treści: „Niniejszym Komitet Wyborczy (...) i A. W. oświadczają, iż H. M. w publikacji (...) 25.09.2018r. podał prawdziwą informację o wydaniu prawomocnego wyroku względem jednego z kandydatów na radnego startującego z listy Komitet Wyborczy (...). Podana przez Komitet Wyborczy (...) i A. W. w gazecie (...)nr (...) października 2018 informacja o treści „wbrew artykułowi w (...) 25.09.2018r. „Przestępstwa kandydata na radnego J. H.” wskazującej na nieprawdziwość wypowiedzi Wnioskodawcy zawartej w artykule „Przestępstwa kandydata na radnego J. H. jest nieprawdziwa”.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż zarówno wnioskodawca, jak i uczestnik są kandydatami na wójta Gminy P.. W mającym się ukazać wydaniu bezpłatnej gazety (...) z października 2018, nr (...), a które to wydanie nie ukazało się do chwili rozpoznania niniejszej sprawy, znajduje się ogłoszenie finansowane przez Komitet Wyborczy (...) o treści: „KWW (...) wbrew artykułowi w (...) 25.09.2018 r. „Przestępstwa kandydata na radnego J. H.”, za zgodą J. H. publikujemy informację z kartoteki karnej Krajowego Rejestru Karnego, z której wynika, że J. H. nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego.”.

Ustalił dalej Sąd Okręgowy, że H. M. jest autorem wszystkich artykułów umieszczonych w publikacji (...) z 25 września 2018 r., a artykuł dotyczący J. H. brzmiał: „Podpisując zgodę na kandydowanie w nadchodzących wyborach na radnego gminy P. (J. H. z ul. (...)), należy zdawać sobie sprawę z faktu, że w ten sposób wchodzi się w sferę spraw publicznych. Kandydaci publikują swoje życiorysy i dorobek. Pragnę przypomnieć i poinformować, że J. H. z P. został w dniu 05.12.2012 r. przez Sąd Rejonowy, Wydział II Karny w Raciborzu uznany za winnego: 1. Przestępstwo z art. 190 § 1 kk - „W dniu 25 kwietnia 2011 roku w P. groził pobiciem H. M., przy czym groźby te z uwagi na okoliczności w jakich zostały wypowiedziane wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione 2. Przestępstwo z art. 216 § 1 kk - „W dniu 25 kwietnia 2011 roku w P. w miejscu publicznym i w obecności wielu osób znieważył H. M. kierując bezpośrednio do niego słowa powszechnie uważane za wulgarne i obraźliwe.” Informacja o tym wyroku została zamieszczona w biuletynie gminnym (...) w numerze (...) z marca 2013 roku na stronie (...), gdyż Sąd nakazał skazanemu publikację wyroku do publicznej wiadomości.”.

W dniu 16 października 2018 r. Komitet Wyborczy (...) wycofał w projekcie (...) oświadczenie o treści, jak w projekcie i wnosił o zamieszczenie informacji o następującej treści” „KWW (...)informuje, iż J. H. nie figuruje w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego”.

Zażalenie na to postanowienie wniósł H. M. domagając się jego zmiany, poprzez uwzględnienie wniosku w zakresie wydania zakazu Komitetowi Wyborczemu (...) oraz A. W. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o treści „wbrew artykułowi w (...) 25.09.2018 r.” „Przestępstwa kandydata na radnego J. H.” lub równoważnej w swoim znaczeniu wskazującej na nieprawdziwość wypowiedzi Wnioskodawcy zawartej w artykule „Przestępstwa kandydata na radnego J. H.” zawartym w publikacji (...) ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił :

- brak dokonania ustaleń faktycznych względnie przyjęcie wadliwych ustaleń faktycznych, w sposób sprzeczny z zebrany materiał dowodowy, jak też zasadami logiki i doświadczenia życiowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c.

- brak odniesienia się w uzasadnieniu postanowienia do żądania wnioskodawcy, a tym samym brak ujawnienia w uzasadnieniu podstaw przyjęcia bezzasadności wniosku, tj. naruszenie art. 328 § 1 k.p.c.

- nie rozpoznanie istoty sporu, z uwagi na brak odniesienia się w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia do żądania Wnioskodawcy, a zamiast tego odnoszenie się do okoliczności nieobjętych żądaniem;

- błędną wykładnię art. 111 Kodeksu wyborczego w zakresie pojęcia „rozpowszechnianie”, poprzez przyjęcie, iż deklaracja uczestników o zaniechaniu rozpowszechniania czyni wniosek bezzasadnym.

W odpowiedzi na zażalenie uczestnicy postępowania wnieśli o jego oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne, co skutkowało jego oddaleniem

W pierwszym rzędzie oceny wymaga zarzut dotyczący dokonania przez Sąd I instancji błędnej wykładni art. 111 Kodeksu wyborczego, łączony przez wnioskodawcę z błędną wykładnią użytego w tym przepisie pojęcia „rozpowszechniania”.

Zgodnie bowiem z art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), jeżeli rozpowszechnianie, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki, hasła, a także wypowiedzi lub inne formy agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do Sądu Okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia: zakazu rozpowszechniania takich informacji, przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje, nakazanie sprostowania takich informacji, nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste, nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone, nakazania uczestnikowi postępowania wypłacenia kwoty do 100.000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Rozpowszechnianie polega zaś na upublicznieniu, a zatem skierowaniu informacji do nieoznaczonego kręgu odbiorców. W kontekście powyższego chybiony okazał się zarzut skarżącego, iż zaskarżone postanowienie narusza przepis art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego.

Faktem jest, iż w projekcie bezpłatnej gazety (...) (z października 2018, nr (...)), który miał zostać przekazany do druku w dniu 16.10.2018 r., znajduje się ogłoszenie finansowane przez Komitet Wyborczy (...) o treści: „KWW (...), wbrew artykułowi w (...)25.09.2018 r. „Przestępstwa kandydata na radnego J. H.”, za zgodą J. H. publikujemy informację z kartoteki karnej Krajowego Rejestru Karnego, z której wynika, że J. H. nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego.” Biuletyn ten jednak nie ukazał się, albowiem wnioskodawca będący członkiem kolegium redakcyjnego sprzeciwił się publikowaniu numeru o treści, jak we wskazanym projekcie. W dniu 16.10.2018 r. Komitet Wyborczy (...) wycofał z projektu powyższe oświadczenie i wniósł o zamieszczenie informacji o następującej treści :„KWW (...), informuje, iż J. H. nie figuruje w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego”, a którego to nowego brzmienia wnioskodawca, a co wynika z treści zażalenia, nie kwestionował.

W tym stanie faktycznym, skarżący nie mógł skutecznie domagać się ochrony w sposób wskazany przez siebie w zażaleniu, skoro miałyby ona dotyczyć informacji, które w rzeczywistości nie zostały rozpowszechnione i tym samym były irrelewantne z punktu widzenia przesłanek art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego. Błędnie wskazuje skarżący, iż przedmiotem niniejszej sprawy jest treść ogłoszenia, jaką Komitet Wyborczy miał zamiar pierwotnie opublikować w miejskiej gazecie. Treść ta na skutek interwencji wnioskodawcy i wycofania się Komitetu nigdy nie została rozpowszechniona i nic nie wskazuje na to, aby mogła być. Numer czasopisma, w którym kwestionowana informacja miała się ukazać już został wydrukowany, a zawarte w nim oświadczenia nie zawiera treści, które wnioskodawca kwestionuje. Nie ma zatem potrzeby dokonywania oceny prawnej wszystkich podnoszonych w zażaleniu kwestii, bo

Sąd orzekając w przyspieszonym procesie wyborczym, może się odnieść wyłącznie do istotnych z punktu widzenia prawa wyborczego okoliczności, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia wniosku.

Skoro wynika nawet ze stanowiska żalącego, że nieakceptowane przez niego sformułowania nie zostały rozpowszechnione w rozumieniu art. 111 k.w., to pozostałe zarzuty ponoszone w zażaleniu pozostają bez znaczenia.

Odnosząc się zaś do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zawartych w punkcie 2. i 3. zaskarżonego postanowienia, to wskazać należy, iż Sąd I instancji błędnie wskazał jako podstawę tego rozstrzygnięcia art. 520 § 2 k.p.c., bowiem w tym wypadku zastosowanie miał przepis art. 520 § 3 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, Sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Zważywszy zaś na fakt, iż uczestnicy postępowania w tej sprawie byli reprezentowani przez tego samego pełnomocnika, nadto mając przy tym na uwadze nakład pracy pełnomocnika, który w imieniu uczestników postępowania wniósł jedno (wspólne) pismo procesowe, należało kwotę wynagrodzenia jednego pełnomocnika, która w tym wypadku wynosi 240 zł, podzielić pomiędzy uczestników postępowania po połowie, i w takim też zakresie zasądzić od wnioskodawcy na ich rzecz zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Zaś o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie 3. i 4. postanowienia w oparciu o art. 520 § 3 k.p.c. i art. 109 § 2 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz w związku z § 8 ust. 1 pkt 3 w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSA Irena Piotrowska SSA Olga Gornowicz - Owczarek SSA Tomasz Pidzik